

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-11- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ NR. 234, NR. 235, NR. 490 IR NR. 821 PAKEITIMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 234 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 234 projektas),
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 15 d. nutarimo Nr. 235 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 235 projektas),
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 821 projektas),
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. 490 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ pakeitimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo Nr. 490 projektas).

Nutarimų projektai teikiami, siekiant:

- įgyvendinti 2023 m. vasario 13 d. įsigaliosiančius Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimus¹, kuriais atsisakoma prievolės šiame įstatyme nustatytais atvejais paskirti fiskalinį agentą;
- pripažinti netekusiais galios, atsižvelgiant į teisėkūros ekonomiškumo principą, 5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, jų nuostatas perkeltiant į galiojančius nutarimus arba suteikiant Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (kai susiję su importuojamomis prekėmis – kartu su Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos) įgaliojimus nustatyti šiuose nutarimuose nurodytas tvarkas.

Dėl Nutarimo Nr. 234 projekto

Atsižvelgiant į minėtus Akcizų įstatymo pakeitimus, kuriais atsisakoma Akcizų įstatymo 9 straipsnio 8 dalies 2 punkte ir 16 straipsnio 7 dalyje nustatyto fiskalinio agento instituto, kai prekyba yra nuotolinė, Nutarimo Nr. 234 projektu siūloma panaikinti Finansų ministerijai nustatytą įgaliojimą parengti Fiskalinio agento skyrimo taisykles ir reikalavimus asmeniui, galinčiam būti fiskaliniu agentu.

Taip pat, atsižvelgiant į teisėkūros ekonomiškumo principą, siūloma nuo 2023 m. spalio 1 d. pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 1 d. nutarimą Nr. 234 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“ (toliau – Nutarimas Nr. 234) ir šiame nutarime nustatytus įgaliojimus perkelti į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 15 d. nutarimą Nr. 235 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatas“ (toliau – Nutarimas Nr. 235).

Dėl Nutarimo Nr. 235 projekto

¹ 2021 m. gruodžio 16 d. priimtas Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 28, 33, 44, 46, 61, 64, 66, 72 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo⁸¹, 29¹ straipsniais įstatymas Nr. XIV-777 (toliau – Akcizų įstatymas Nr. XIV-777).

Atsižvelgiant į teisėkūros ekonomiškumo principą, susiformavusią teisėkūros praktiką ir tai, kad tinkamą akcizų mokestinės prievolės įvykdymą tiesiogiai kontroliuoja mokesčių administratorius, bei įgyvendinant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 12 punkte nustatytą subsidiarumo principą, Nutarimo Nr. 235 projektu siūloma pripažinti netekusiais galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. birželio 2 d. nutarimą Nr. 660 „Dėl Alkoholio produktų apskaitos taisyklių patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 20 d. nutarimą Nr. 942 „Dėl Operacijų akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje, kuriame gaminamas alus, apskaitos tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 942), suteikiant įgaliojimą Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatyti šiuose nutarimuose nurodytas tvarkas (pagal Akcizų įstatymo Nr. XIV-777 5 straipsnio ir 30 straipsnio 4 ir 9 dalių nuostatas mokesčių administratorius iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima įgyvendinamuosius teisės aktus). Taip pat siūloma šiuo metu Nutarimu Nr. 234 ir Nutarimu Nr. 235 Finansų ministerijai nustatytus įgaliojimus nustatyti atitinkamas tvarkas (dėl kurių Finansų ministerija yra priėmusi atitinkamus teisės aktus) suteikti Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (kai tvarka susijusi su importuojamomis prekėmis – kartu su Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos). Atsižvelgiant į suteikiamų įgaliojimų mastą, šios Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatytos tvarkos įsigaliotų 2023 m. spalio 1 d.

Kartu atkreiptinas dėmesys, kad, vadovaujantis Europos Teisingumo Teismo byloje C-63/06 pateiktu išaiškinimu², akcizų lengvatų taikymo tvarką Akcizų įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 4–7 punktuose nurodytais atvejais siūloma nustatyti ne tik etilo alkoholiui ir (arba) alkoholiniams gėrimams, skirtiems Akcizų įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 4–7 punktuose nurodytiems tikslams, bet ir esantiems į Lietuvos Respubliką iš kitų valstybių narių atgabentuose ir (ar) importuotuose Akcizų įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 4–7 punktuose nurodytuose produktuose.

Taip pat atsižvelgiant į teisėkūros ekonomiškumo principą įgaliojimai Žemės ūkio ministerijai ir Energetikos ministerijai nustatyti apdoroto tabako, neapdoroto tabako ir kaitinamojo tabako produktų natūralios netekties normas dėstomi viename Nutarimo Nr. 235 projekto papunktyje.

Kartu siūloma pripažinti netekusiu galios šiuo metu galiojančio Nutarimo Nr. 235 2 punktą, kuriame nurodomi įgaliojimai Energetikos ministerijai kartu su Vidaus reikalų ministerija patvirtinti Kuro, kuriam taikomos akcizų lengvatos, kontrolės tvarkos aprašą, nes šie įgaliojimai šioms institucijoms tiesiogiai nustatyti nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiose Akcizų įstatymo Nr. XIV-777 nuostatose, kuriomis keičiama Akcizų įstatymo 44 straipsnio 2 dalis.

Dėl Nutarimo Nr. 821 projekto

Siekiant teisėkūros ekonomiškumo, Nutarimo Nr. 821 projektu siūloma pripažinti netekusiais galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 13 d. nutarimą Nr. 902 „Dėl denatūruoto etilo alkoholio, kuriam netaikomi akcizai“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 27 d. nutarimą Nr. 476 „Dėl skystojo kuro (mazuto), kuriam taikomos Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 36 straipsnio 1 dalies nuostatos, požymių aprašymo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 476), jų nuostatas inkorporuojant į Nutarimo Nr. 821 projektą. Atsižvelgiant į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pastabą, kad siūlomu pripažinti netekusiu Nutarimu Nr. 942 patvirtinama ne tik operacijų apskaitos tvarka, bet ir alaus natūralios netekties normos, šias normas siūloma techniškai perkelti į Nutarimo Nr. 821 projektą. Kartu siūloma nustatyti, kad Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatytų akcizų, sumokėtų už etilo alkoholį, panaudotą denatūruoto etilo alkoholio gamyboje, taip pat akcizų, sumokėtų už energinius produktus, panaudotus Akcizų

² 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo 27 straipsnio 1 dalies f punktas turi būti aiškinamas kaip įpareigojantis valstybes nares atleisti nuo suderinto akcizo į Europos Sąjungos muitų teritoriją įvežamą etilo alkoholį, esantį šokolado gaminiuose, skirtuose tiesioginiam vartojimui, kai alkoholio kiekis šiuose gaminiuose neviršija 8,5 litro šimto kilogramų produkto.

įstatymo 43 straipsnio 1 dalies 3–7 punktuose nurodytais tikslais, grąžinimo tvarką (šiuo metu įgaliojimai nustatyti Finansų ministerijai).

Pažymėtina, kad perkeliamas Nutarimo Nr. 476 nuostatas siūloma patikslinti nurodant 2022 metų versijos Kombinuotosios nomenklatūros (toliau – KN) kodus, įrašant tarptautinį standartą ISO 2049 ir išbraukiant KN 2710 19 99, nes šioje subpozicijoje klasifikuojamos tepalinės alyvos nepatenka į Akcizų įstatymo 38 straipsnio 1 dalies taikymo sritį (joms taikomos Akcizų įstatymo 37¹ straipsnio nuostatos).

Dėl Nutarimo Nr. 490 projekto

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo Nr. 821 projektu siūlomi pakeitimai susiję ir su 2023 m. vasario 13 d. įsigaliosiančiomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. 490 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ pakeitimo“ nuostatomis, kartu teikiamas ir minėto nutarimo pakeitimo projektas, siekiant patikslinti jo preambulę.

Kadangi priėmus Nutarimų projektus neigiamų teisinio reguliavimo pasekmių nenumatoma, numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas.

Nutarimų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimų projektams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Nutarimų projektus parengė Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (direktorė Jūratė Laurikėnaitė, tel. 239 0151) Netiesioginių mokesčių skyriaus (vedėja Asta Zelo, tel. 219 9383) vyriausioji specialistė Jolanta Poškevičienė, tel. 239 0166.

Nutarimų projektai teikti išvadoms gauti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, asociacijai „Investors’ Forum“, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos verslo konfederacijai, Lietuvos prekybos įmonių asociacijai, Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacijai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai, Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijai, Lietuvos mokesčių konsultantų asociacijai, Lietuvos mokesčių mokėtojų asociacijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams, Lietuvos ūkininkų sąjungai, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijai, Lietuvos nacionalinei vežėjų automobiliais asociacijai „Linava“, Lietuvos žemės ūkio tarybai ir Lietuvos auditorių rūmams.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas ir Lietuvos savivaldybių asociacija pastabų neturėjo. Į Aplinkos ministerijos, Teisingumo ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pastabas atsižvelgta (su Teisingumo ministerija suderinta darbo tvarka). Kitos institucijos ir asociacijos pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimų projektų per Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamente nustatytą terminą nepateikė.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo Nr. 234 projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
2. Nutarimo Nr. 235 projektas ir jo lyginamasis variantas, 5 lapai.
3. Nutarimo Nr. 821 projektas ir jo lyginamasis variantas, 12 lapų.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. 490 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ pakeitimo“ pakeitimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

5. Tarybos direktyvos (ES) 2020/1151 1 straipsnio 15 punkto c papunkčio ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ pakeitimo projekto atitikties lentelė, 2 lapai.

6. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2021/787 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ pakeitimo projekto atitikties lentelė, 1 lapas.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė